

Waterschap **Scheldestromen**

Programma Wegen

Overzicht prestaties programma Wegen

Prestatie-indicator	Doel begroting 2023	Realisatie monitor sept. 2023	Realisatie 31-12-2022
Aantal geregistreerde verkeersdoden op waterschapswegen	0-4*	2	12
Vrijliggende fietspaden voldoen aan de verkeersveiligheidseisen m.b.t. breedte (%)	79%	77%	77%
80km-wegen ingericht volgens EHK (%)	100%	100%	100%
Percentage van de wegen waarvan de kwaliteit van de verharding voldoet aan de CROW-eisen voor veiligheid	95%	95%	95%
Percentage van de wegen waarvan de verharding voldoet aan de CROW-eisen voor comfort	95%	95%	95%
Percentage van de wegen waarvan de verharding voldoet aan de CROW-eisen voor aanzien	95%	94%	94%

Toelichting prestaties programma Wegen

De monitor van september 2023 laat zien dat de uitvoering van bovengenoemde prestaties, met de huidige capaciteit, conform planning verloopt. De vrijliggende fietspaden voldoen m.b.t. de breedte huidig voor 77% aan de verkeersveiligheidseisen. De doelstelling voor 2023 (79%) halen we dit jaar niet vanwege het feit dat het project "Verbreding fietspad Klaasses- en Werendijkseweg " is doorgeschoven naar 2024. Deze verschuiving was noodzakelijk om de werkzaamheden van de kabel- en leidingbeheerders in te passen in het project. De verwachting is dat we de doelstellingen die reeds geformuleerd zijn voor 2024 zullen behalen.

Door omgevingsfactoren zoals de vestiging van bedrijven en recreatievoorzieningen, aanscherping van richtlijnen en het veranderende klimaat (warmte en droogte zorgen voor schade aan verhardingen en funderingen) blijft ons werkveld constant in beweging. Ons waterschap houdt gewijzigde omstandigheden omtrent de veiligheid en betaalbaarheid voor onze burgers in de gaten en past zich waar mogelijk aan. Hierin zijn de kostenstijgingen echter niet onopgemerkt gebleven. Daar waar kan, streven we naar een eerlijke verdeling van kosten met de andere belanghebbenden. Tegelijkertijd hebben de kostenstijgingen voor 2023 een overschrijding veroorzaakt. Met de huidige bezetting is het daarbij een flinke uitdaging om alle noodzakelijke werkzaamheden goed en op tijd uit te voeren. Daar waar het gaat over het participeren in plannen van derden, het pro-actief investeren in nieuwe ontwikkelingen en de inzet omtrent overkoepelende thema's zien we huidig geen mogelijkheden om aanvullende werkzaamheden uit te voeren.

Asset- en datamanagement zullen toekomstig een grote rol gaan spelen in de risico-gestuurde aanpak van onze werkzaamheden. Het frequenter delen van data (met derden) is een ontwikkeling die opvolgend, mede gestuurd door de inwerkingtreding van de omgevingswet (DSO), binnen het waterschap wordt voorbereid. De uitwerkingen en implementatie van deze elementen vergen toekomstig een extra investering. Om aan te sluiten bij de veranderende omgeving en te streven naar een realistisch, haalbaar en betaalbaar wegennet is uitbreiding van de formatie binnen het programma wegen toekomstig gewenst. In 2024 zal hier een begin mee worden gemaakt op basis van de afspraken in het WBP.

Exploitatiekosten programma Wegen

Bedragen x € 1.000

Kosten- en opbrengstsoorten	Begroting 2023, inclusief begrotingswijzigingen	Prognose 2023	Afwijking
Externe kosten	23.339	24.158	-819
Externe opbrengsten	-18.644	-18.536	-108
Personeelskosten	4.668	4.485	183
Rente en afschrijving	2.703	2.666	37
Netto kosten programma wegen	12.066	12.773	-707

Toelichting programma Wegen externe kosten & opbrengsten

Externe kosten (€ 820.000 hoger)

Het programma Wegen laat ten opzichte van de begroting een stijging van de externe kosten zien van € 820.000,-. Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen.

- Klein onderhoud van wegen, wegbermen en beplantingen (€ 580.000,- hoger)
Voor het klein onderhoud van wegen, wegbermen en beplantingen hebben we in de monitor van mei 2023 reeds een overschrijding aangekondigd. De verwachting is dat het budget met in totaal € 580.000,- overschreden zal worden. De overschrijding is voornamelijk het gevolg van indexeringen van contractprijzen. Hierbij zijn de indexeringen hoger dan de bedragen waarmee in de begroting 2023 rekening is gehouden. Los van bovenstaande zien we, als gevolg van de klimaatverandering, dat de kosten voor het herstel van de droogteschades van wegen en fietspaden structureel stijgen.
- Onderzoekskosten groot onderhoud verhardingen en bermversteving (€ 300.000,- hoger). In algemene zin constateren we een stijging van de onderzoekskosten. Daarnaast is een deel van het groot onderhoud van verhardingen en bermen uit 2022 doorgeschoven naar 2023. Door het feit dat de kosten voor milieukundige onderzoeken en het graven van proefsleuven dit jaar een stuk hoger zijn geworden dan voorgaande jaren komt het totaal aan kosten voor verhardingen en bermverstevingen ook hoger uit.
- Onderhoud markeringen (€ 120.000,- hoger)
Er wordt circa €120.000,- meer uitgegeven aan markeringen. Inspecties hebben uitgewezen dat meer onderhoud aan de markeringen noodzakelijk was dan we in voorgaande jaren gewend waren. Er lijkt tegelijkertijd sprake van een eenmalige uitschieter en niet van een stijgende trend.
- Pilot maaien (€ 30.000,- hoger)
In de vorige monitor was de verwachting dat de bijkomende kosten voor de monitoring en analyse van de pilot in 2023 ongeveer € 60.000,- zou gaan kosten. Deze prognose is nu bijgesteld naar € 30.000,- Dit omdat een deel van de werkzaamheden voor de monitoring en analyse worden verricht door een inhuurmedewerker. De kosten verschuiven hierdoor deels van de externe kosten naar de personeelslasten.
- Onderhoud kunstwerken (€ 125.000 lager)
De kosten voor onderhoud van kunstwerken zijn lager als begroot. Dit als gevolg van het verschuiven van kosten naar de investeringen. De aanpak van de brug bij de

Havenweg te Ritthem was begroot in de exploitatie, maar blijkt achteraf gezien een investering te zijn. Voor de kosten van het onderhoud aan deze brug (€ 100.000,-) wordt nu een investeringskrediet aangevraagd waardoor de kosten in de exploitatie in 2023 lager zijn.

- Overdrachten wegen (€ 120.000 lager)
We verwachten dat de kosten voor wegenoverdrachten € 120.000,- lager zullen uitvallen dan begroot. Er staan 4 wegenoverdrachten en een ruil op de planning voor 2023. De gewenningsbijdragen die het waterschap aan de nieuwe beheerders moet betalen zullen lager uitvallen dan begroot. Daarnaast wordt ook nog een te ontvangen gewenningsbijdrage verwacht voor overname van enkele rotondes op Schouwen-Duiveland van Rijkswaterstaat. Deze laatste overdracht stond gepland voor 2022 maar wordt nu in 2023 gerealiseerd.

Voorgesteld wordt om het tekort bij de externe kosten (deels) te dekken via een onttrekking uit de algemene reserve. Via de 4e begrotingswijziging 2022 is vanuit het programma Wegen een bedrag van € 1.191.000,- aan de algemene reserve toegevoegd. Dit was het gevolg van een hoge indexering van de bijdrage uit het Wegenfonds over 2022. Begin dit jaar is na instemming van de AV reeds € 662.000,- onttrokken aan de reserve als dekking voor het tekort op het deklagenbestek 2023. Er wordt nu verzocht om het overige deel van €529.000,- nu te onttrekken aan de algemene reserve om de tekorten als gevolg van de prijsstijgingen bij het onderhoud van wegen op te vangen.

- Externe opbrengsten (€ 108.000 lager)
De definitieve indexering vanuit de Wet Herverdeling Wegenbeheer is voor 2023 lager dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met het voorlopige indexcijfer van 3,9%. Het definitieve indexcijfer voor 2023 is in de circulaire vastgesteld op 3,1% waardoor de bijdrage € 108.000,- lager wordt.

Toelichting exploitatiekosten programma Wegen risico's en ontwikkelingen

Pilot maaien

- De pilot maaien wordt uitgevoerd bij de programma's Wegen, Watersystemen en Waterkeringen. Voor de uitvoeringskosten is in 2023 € 100.000,- begroot. Op het moment van schrijven zijn de maaiwerkzaamheden nog volop bezig en is nog niet duidelijk wat de totale uitvoeringskosten in 2023 zullen worden. De kosten voor uitvoering worden in 2023 nog volledig verantwoord op het programma Wegen. Vanaf 2024 zullen de uitvoeringskosten voor de pilot per programma verantwoord worden. De monitoring van de pilot zal ondergebracht worden bij de afdeling bedrijfsvoering.

Gladheidsbestrijding

- Afhankelijk van de weersomstandigheden in het najaar en het aantal uit te voeren acties is er een risico op overschrijding van het budget.

Toelichting personeelslasten programma Wegen

Personeelslasten (€ 183.000,- lager):

- Het voordeel wordt veroorzaakt doordat begrote formatieplaatsen nog niet waren ingevuld. Hiertegenover staan deels extra kosten voor inhuur. Momenteel zijn de formatieplaatsen bij het team Beheer en onderhoud Wegen ingevuld. De verwachting is dat de openstaande formatieplaats bij team Beleid en ondersteuning voor managementassistent in 2024 wordt ingevuld.

Toelichting personeelslasten programma Wegen risico's en ontwikkelingen

n.v.t.

Toelichting rente en afschrijving programma Wegen

Rente en afschrijving (€37.000,- lager):

- De rentekosten vallen € 37.000,- lager uit.
Er is een klein verschil van € 37.000,- in de rente die bij de begroting nog niet was voorzien.

Investerings Programma Wegen

bedragen x € 1.000

Project	Technisch gereed cf AV besluit	Planning techn. Gereed	Algemeen voorb. krediet	AV besluitvorming			Prognose totaal investering			Bestedingen 2023			
				AV-krediet bruto	AV-krediet subs/ bijdr	AV-krediet netto	Bruto	Subs	Netto	Begroot	Prognose		
3 programma wegen													
Voorlopig financieel afgerond													
PRJ1497A	Herinrichting Wijkhuijsweg	06-21	05-21		573		573	548	-17	531			
PRJ1497B	Verbr.Bunkerpad en fietspad Zwaanweg	12-21	06-22		652		652	760	-283	476			
PRJ1497C	Verbreding fietspad Langendijk	12-22	10-22		519	-159	360	346	-121	225	10	8	
PRJ1497D	Gebiedsgerichte aanpak Borsele-Oost	12-22	04-23		459	-195	264	420	-195	225	-185	-30	
PRJ1500	Landbouwroute Kamperland	11-20	06-21		1.255	-686	569	1.150	-633	517		12	
totaal voorlopig financieel afgerond					3.458	-1.040	2.418	3.223	-1.249	1.974	-175	-10	
Onderhanden investeringen													
PRJ1299	Fietspad Roterij-Zuidijk(Dreischor)				1.100		1.100	3.473	-2.291	1.182	677	148	
PRJ1497K	Fietspad Zanddijk/GGA	12-25	12-25		650		650	650		650	400	400	
PRJ1525	Reconstructies wegen 2022	06-23	06-23		2.585		2.585	1.953		1.953			
PRJ1554	Reconstructies Wegen 2023				2.345		2.345	2.570		2.570	2.156	732	
totaal onderhanden investeringen					6.680		6.680	8.646	-2.291	6.355	3.233	1.280	
(Intern) in voorbereiding													
PRJ1462A	Reconstructie Vrijstraat Sas v. Gent			20				846	-534	312			
PRJ1497E	Verbr.fietspaden Klaasses- en Werend			145				2.817	-389	2.428	100	120	
PRJ1497F	Verbreding fietspad Doeleweg		12-25	110				1.174	-137	1.037	60	10	
PRJ1514B	Gr.onderhoud kunstwerken wegen 2025		12-25					600		600		25	
PRJ1555	Reconstructies Wegen 2024			45				2.793		2.793		242	
PRJ1573	Reconstructies wegen 2025							2.740		2.740			
PRJ1514D	Gr.onderhoud kunstwerken wegen 2023		10-23					100		100		95	
totaal intern in voorbereiding					320			11.069	-1.060	10.009	160	492	
Totaal programma wegen					320	10.138	-1.040	9.098	22.938	-4.600	18.338	3.218	1.762

Toelichting investeringen programma Wegen

Algemeen

Binnen het programma Wegen zijn 5 projecten voorlopig financieel afgerond. Deze projecten zijn technisch afgerond en kunnen als gevolg van de afrekening van de subsidie nog niet definitief financieel worden afgerond. Naar verwachting zullen eind 2023 de projecten definitief financieel worden afgerond.

De geplande bestedingen voor de investeringen 2023 in het programma wegen komen ongeveer €1.450.000,- lager uit. De belangrijkste oorzaak hiervan is het project PRJ1554 Reconstructies 2023. Door extra flora & fauna onderzoeken in verband met de aanwezigheid van boomwortels op de locaties Annavosdijk/Oudelandsedijk heeft het project vertraging opgelopen. De uitvoering van dit deelproject wordt deels verschoven naar 2024. Hierdoor wordt ook een groot deel van de bestedingen van dit project (ongeveer € 1.400.000,-) verschoven naar 2024. De technische afronding verschuift als gevolg van de vertraging met 6 maanden van december 2023 naar juni 2024. Tevens is de verwachting dat het krediet met € 225.000,- overschreden gaat worden. Omdat deze overschrijding binnen de 10% van het netto krediet blijft is geen aanvraag voor aanvullend krediet nodig.

Bij project PRJ1299 Fietspad Roterij-Zuidijk(Dreischor) is op moment van schrijven een AV-krediet verstrekt voor de voorbereidingen. In de kolommen Prognose totaal investeringen zijn de totale projectkosten en subsidies tot en met de uitvoering opgenomen. In het 4e kwartaal van 2023 wordt aan de AV een uitvoeringskrediet gevraagd. De prognose van de netto besteding in 2023 is lager dan begroot door toegekende subsidies voor het project. Bij het opstellen van de begroting waren hiervoor nog geen subsidiebeschikkingen ontvangen.

Ontwikkelingen

Vanwege het tijdig kunnen opstarten van grondverwerving, subsidietrajecten en verleggen van kabels en leidingen is het belangrijk dat tijdig met de voorbereidingen van de projecten wordt gestart. We hebben hier afgelopen 2 jaar een paar mooie stappen gezet door op basis van de meerjaren programmering eerder startdocumenten op te stellen en over te dragen van de afdeling Wegen naar de afdeling Projecten.. Dit betekent wel dat we eerder zicht moeten hebben/krijgen op de scope en verder vooruit moeten denken. Enkele projecten hebben al laten zien dat dit mogelijk is en voordelen oplevert.

Risico's

Kabel en leidingbeheerders geven aan langere doorlooptijden te moeten hanteren voor het verleggen van kabels en leidingen. Er is nu sprake van 1,5-2 jaar doorlooptijd en dit vormt een risico als het gaat om de doorlooptijd van onze eigen projecten. Dit versterkt de noodzaak om tijdig met de voorbereiding van nieuwe projecten te starten. Ook de doorlooptijd bij grondverwerving is en blijft een risico binnen de projectplanningen.

Kansen

Geen bijzonderheden te melden.

Afwijkingen waarover besluitvorming door de AV dient plaats te vinden

Exploitatie

Programma Wegen

- Voorstel om uit de algemene reserve een bedrag van € 529.000,- te onttrekken voor dekking van het tekort op onderhoud aan verhardingen, bermen en beplantingen via de 4e begrotingswijziging 2023.

Investeringsen

- Geen afwijkingen in de kredieten groter dan 10% en/of € 250.000,-.